

Ruimtelijke onderbouwing zonnepark mts. De Boer

GroenLeven
zonne-energie

GroenLeven BV
De Ynfeart 7-400
8447 GM Heerenveen
info@groenleven.nl
Telefoon: 0513-200959
www.groenleven.nl

10 december 2018

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanvraag	4
1.2	Bevoegd gezag	4
1.3	Nut en noodzaak	4
1.4	Locatie	5
1.5	Planologische regeling	6
1.6	Afwijking van het bestemmingsplan	7
1.7	Bijbehorende stukken	7
1.8	Planmethodiek en verbeelding	7
1.9	Leeswijzer	7
2.	Projectbeschrijving	8
3.	Beleidskader	12
3.1	Rijksbeleid	12
3.2	Provinciaal beleid	13
3.3	Gemeentelijk beleid	15
4.	Omgevingsaspecten	17
4.1	Milieuzonering	17
4.2	Reflectie	17
4.3	Geluid	17
4.4	Water	17
4.5	Bodem	19
4.6	Archeologie	19
4.7	Cultuurhistorie	20
4.8	Ecologie	20
4.9	Externe veiligheid	21
4.10	Luchtkwaliteit	22
4.12	Milieueffectrapportage	22
5.	Participatie en uitvoerbaarheid	24
5.1	Participatie	24
5.2	Procedure	24
5.3	Economische uitvoerbaarheid	24
5.4	Crisis- en herstelwet	24
6.	Conclusies	26

1. Inleiding

1.1 Aanvraag

Ten zuidoosten van Oosterwolde, aangrenzend aan het Ecomunitypark, wordt een zonnepark gerealiseerd. Op grond van een tijdelijke vergunning is het noordelijk deel van dit zonneveld (fase 1) reeds gerealiseerd. Fase 1 betreft de verplaatsing van de eerder geplande locatie Houtwal. De locatie Houtwal, waar een zonnepanelenveld gepland stond is niet gerealiseerd. In overleg met RvO is de keuze voor deze locatie gemaakt omdat deze nagenoeg aansluit op de locatie Houtwal. Het voornemen is dit zonnepark uit te breiden met een tweede fase. Fase 2 heeft een oppervlakte van ca. 45 ha. Op dit terrein is ruimte voor 132.000 zonnepanelen. Deze ruimtelijke onderbouwing heeft echter betrekking op het gehele zonnepark, omdat ook voor fase 1 een meer permanente vergunning gewenst is.

De extra zonnepanelen hebben een gezamenlijk vermogen van ca. 49,5 MWp. Anders gezegd, met de hoeveelheid opgewekte stroom kunnen meer dan 17.300 huishoudens van elektriciteit worden voorzien. Het opwekken van duurzame energie is binnen de regels van het huidige bestemmingsplan Buitengebied 2016 niet toegestaan. In deze ruimtelijke onderbouwing wordt gemotiveerd waarom een afwijking van het bestemmingsplan vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening verantwoord is en wordt inzichtelijk gemaakt dat het plan voldoet aan de te stellen milieueisen.

1.2 Bevoegd gezag

Op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) zijn bouwwerken omgevingsvergunningplichtig voor de activiteit bouwen en bij strijd met het bestemmingsplan (artikel 2.1, lid 1, onder c). 2 Dit houdt in dat een bouwplan dat nog niet in een bestemmingsplan in de zin van artikel 2.12 (van de Wabo) is geregeld, pas gerealiseerd mag worden wanneer hiervoor een omgevingsvergunning is verleend. De hoofdregel (art. 2.4, lid 1 Wabo) is dat burgemeester en wethouders van de gemeente waar het betrokken project in hoofdzaak wordt of zal worden uitgevoerd, beslissen op een aanvraag om omgevingsvergunning. In een aantal situaties moet worden afgeweken van de hoofdregel. Een aanleiding daarvoor zou kunnen liggen in de omvang van het zonnepark. Op grond van artikel 9b van de Elektriciteitswet 1998 is voor duurzame energieprojecten groter dan 50 MW de Rijkscoördinatieregeling van toepassing. Deze projecten op het gebied van energie-infrastructuur worden aangemerkt als 'van nationaal belang' en worden in beginsel gecoördineerd door de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Als hiervoor aangegeven bestaat de vergunningaanvraag uit twee deelprojecten. De bestaande eerste fase en een te realiseren tweede fase. Het huidige zonnepark (fase 1) staat er al, was onder de 50 MW, en viel derhalve niet onder de Rijkscoördinatieregeling.

Artikel 9b van de elektriciteitswet ziet op de aanleg en uitbreiding van een productie-installatie, ..., met een capaciteit van ten minste 50 MW, De extra zonnepanelen hebben een gezamenlijk vermogen van ca. 49,5 MWp (fase 2). Er is derhalve sprake van een uitbreiding met een vermogen onder de 50 MW, waardoor de Rijkscoördinatieregeling niet van toepassing is. Het college van burgemeester en wethouders zijn voor het project het bevoegde gezag.

1.3 Nut en noodzaak

De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse elektriciteitsvoorziening betekent een forse inspanning. Nederland heeft voor wat betreft de doelstelling op het gebied van duurzame energie aansluiting gezocht bij de taakstelling die in Europees verband is geformuleerd. Deze EU-taakstelling voor duurzame energie bedraagt voor Nederland 14% van het energiegebruik in 2020.

Zonne-energie zal een belangrijk aandeel gaan leveren in de toekomstige duurzame energievoorziening. Zonne-energie is degelijk en betrouwbaar, flexibel te ontwikkelen en kan dicht bij de gebruiker worden gerealiseerd. Maar zonne-energie vraagt ook om ruimte. Deels kan die ruimte gevonden worden door bestaande bouwwerken te benutten en door extra functies aan een ruimte toe te voegen. Een goed voorbeeld hiervan is een parkeerterrein met zonnecarports. Maar dan nog is er veel extra ruimte nodig. Voor de komende 10 jaar wordt de behoefte aan zonne-energie ingeschat op 14 gigawatt (getallen gebaseerd op de Nationale Energieverkenning 2016). Wanneer daarvan een derde op daken van woningen en bedrijfspanden wordt gerealiseerd, blijft er nog steeds ruim 10 gigawatt over die op land zal moeten worden gerealiseerd. Dit komt overeen met circa 10.000 hectare zonnestroom.

Het projectgebied ligt ten zuiden van Oosterwolde. Het betreft een oppervlak van in totaal circa 51 ha. Hiervan is fase 1 (ca 6 ha) reeds ontwikkeld. Samen met de 45 ha van fase 2, heeft het project betrekking op 51 ha. Zie voor de onderverdeling van fase 1 en fase 2 het planontwerp in hoofdstuk 2. De locatie is op de onderstaande afbeelding weergegeven. De locatie betreft de volgende kadastrale percelen: kadastrale gemeentecode OTW02, sectie D, percelen 2201, 2202, 2203 en 2204, en kadastrale gemeentecode MKG00, sectie I, percelen: 129, 131 t/m 134, 141 (deels), 142 en 144. De ligging van het projectgebied is aangegeven op de onderstaande afbeelding.

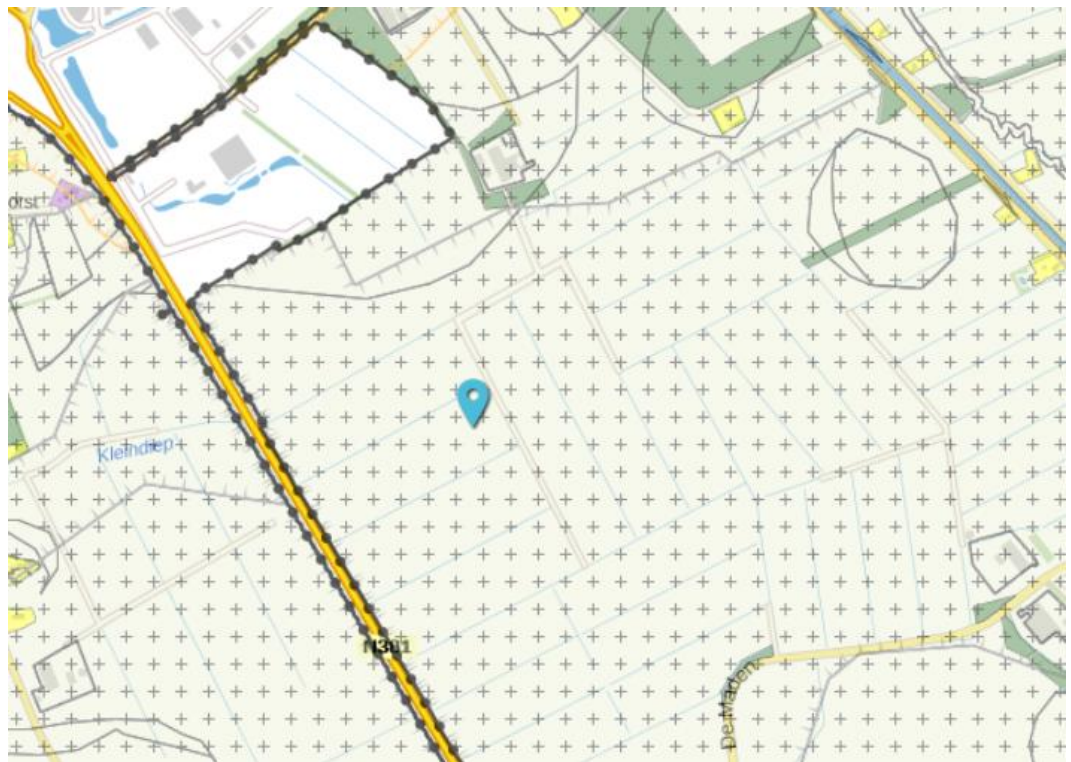
Ruimtelijke onderbouwing zonnepark mts. De Boer

Weergave fase 1

1.5 Planologische regeling

Het vigerende bestemmingsplan ter plaatse van de gronden is het bestemmingsplan Buitengebied 2016 (vastgesteld 22 maart 2016). Een fragment van de verbeelding van het bestemmingsplan is hieronder weergegeven. In het vigerende bestemmingsplan is de bestemming voor de gronden 'Agrarisch', met een gebiedsaanduiding "overige zone - recreatieve zone". Voor het overgrote deel van het plangebied geldt de gebiedsaanduiding "overige zone – handhaven openheid". Tevens geldt de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 4'. Deze laatste twee gelden niet voor het meest noordelijk deel van het plangebied (fase 1). Voor het noordelijke deel geldt een dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie 1'.

Fragment verbeelding vigerend bestemmingsplan (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

1.6 Afwijking van het bestemmingsplan

Voor de gevallen, waarbij buitenplannen afwijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 1° of 2° Wabo niet mogelijk is, biedt artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo de mogelijkheid om van het bestemmingsplan af te wijken met een omgevingsvergunning, als de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. In deze ruimtelijke onderbouwing komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en wordt aangetoond dat het project passend is vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening.

1.7 Bijbehorende stukken

Voor de totstandkoming van deze ruimtelijke onderbouwing zijn diverse onderzoeken uitgevoerd. De volgende documenten zijn daarom als separate bijlage opgenomen:

- Landschappelijke uitwerking Zonnepark Venekoten – Oosterwolde, Lindemans Landschapsarchitecten, 2018
- Welstandsadvies, Hûs en Hiem brief d.d. 5-12-2018
- Oosterwolde, Zonnepark Venekoten, Een Archeologisch Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O), De Steekproef 2018
- Oosterwolde, Zonnepark Venekoten Fase Twee, Een Archeologisch Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O), De Steekproef, 2018
- Bodeminformatie, 2018
- Uitgangspuntennotitie, Wetterskip Fryslân, 2018
- Ecologie Oosterwolde zonnepark, BügelHajema Adviseurs, 2018
- Notitie Aanvullend onderzoek Zonnepark Oosterwolde, BügelHajema Adviseurs, 2018
- Advies voor Ecologische meerwaarde Oosterwolde zonnepark, BügelHajema Adviseurs, 2017
- Maatschappelijke inpassing zonnepark Oosterwolde, GroenLeven, 2018
- Brief Provinsje Fryslân, voorontwerp omgevingsvergunning Zonnepark Oosterwolde, d.d. 21 september 2018, kenmerk: 1566228 (red. vooroverlegreactie).

1.8 Planmethodiek en verbeelding

Volgens de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening is een analoog en digitaal besluitvlak van het plangebied gemaakt. Er zijn geen bouw- en gebruiksregels opgesteld voor dit plan. De omgevingsvergunning (het besluit) –inclusief deze ruimtelijke onderbouwing- vormen namelijk de directe bouwtitel voor het plan.

1.9 Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk geeft de beschrijving van de bestaande situatie en het project weer. Het derde hoofdstuk gaat in op het van toepassing zijnde beleidskader. Hoofdstuk vier behandelt de omgevingsaspecten en de daaraan verbonden onderzoeken. Hoofdstuk vijf gaat in op de procedurele aspecten en de economische uitvoerbaarheid. Het zesde en laatste hoofdstuk geeft de conclusies van de onderbouwing weer.

2. Projectbeschrijving

Ten zuidoosten van Oosterwolde is een zonneveld in ontwikkeling. Op grond van een tijdelijke vergunning is het noordelijk deel van dit zonneveld (fase 1) reeds gerealiseerd. In aansluiting op dit veld wordt een zonneveld van ca. 45 ha gerealiseerd. Hierop is ruimte voor de realisatie van circa 132.000 zonnepanelen, wat overeenkomt met ongeveer 49,5 MW aan zonnestroom. Omdat fase 1 voor een kortere tijd is vergund, wordt ook dit deel opnieuw meegenomen in deze vergunningaanvraag. Onderstaand is de planlocatie weergegeven. De locatie wordt aangesloten op het 110-10 kV schakelstation aan de Nanningaweg. Daarover zijn met de netbeheerder afspraken gemaakt.

	Bruto oppervlakte (in ha)	Netto oppervlakte (in ha)
Fase 1	5,7	4,8
Fase 2	45	38,2

Oppervlakte zonneveld, ingedeeld naar fase

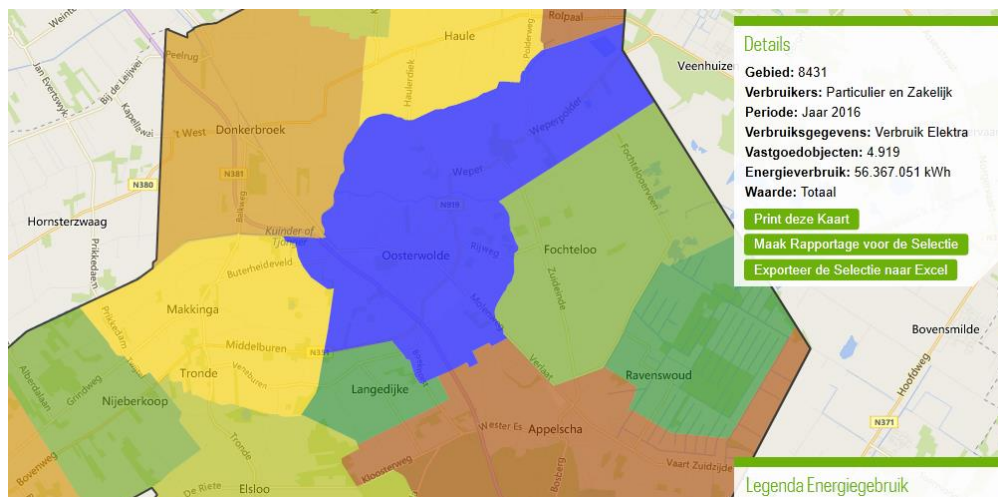

Zicht vanaf de N381

Zicht vanaf het bedrijventerrein

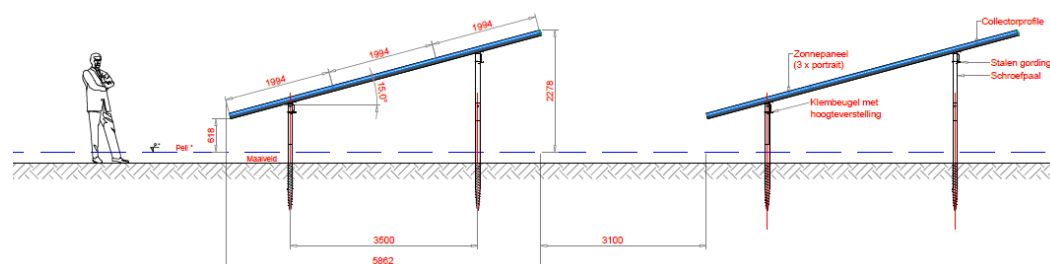
Uit gegevens van de netwerkbeheerders blijkt dat in het postcodegebied waarin Oosterwolde ligt jaarlijks ruim 56.000 MWh wordt verbruikt. Het zonnepark zal ter plaatse ca 49.500 MWh opwekken. Daarmee zal het zonnepark circa 88% van het elektriciteitsverbruik van Oosterwolde kunnen verduurzamen.

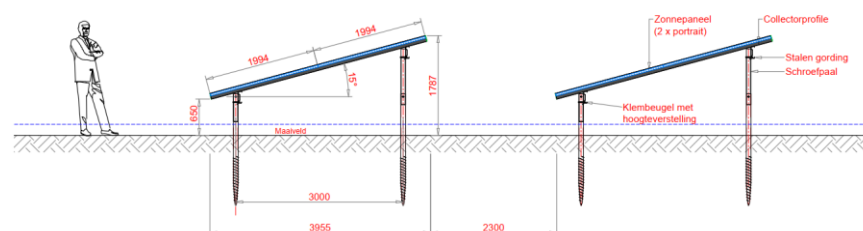
Fragment Energie in beeld

Opstelling en landschappelijke inpassing

De zonnepanelen worden geplaatst op opstellingen met een hoogte van ca. 1,79 meter. De panelen worden hierop geplaatst in een hoek van 15°. In onderstaand figuur is een dwarsdoorsnede van de opstelling weergegeven.

Dwarsprofiel opstelling zonnepanelen veld aansluitend bij fase 1

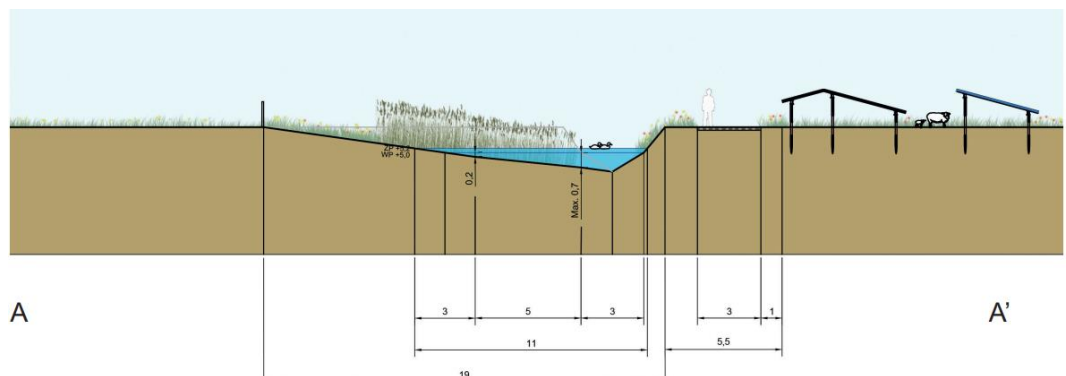
Dwarsprofiel opstelling zonnepanelen overig deel zonnepark

Voor de locatie is een landschappelijke uitwerking gemaakt, zoals is weergegeven in navolgend figuur. De landschappelijke uitwerking, met het planontwerp en de diverse dwarsprofielen, is als separate bijlage opgenomen.

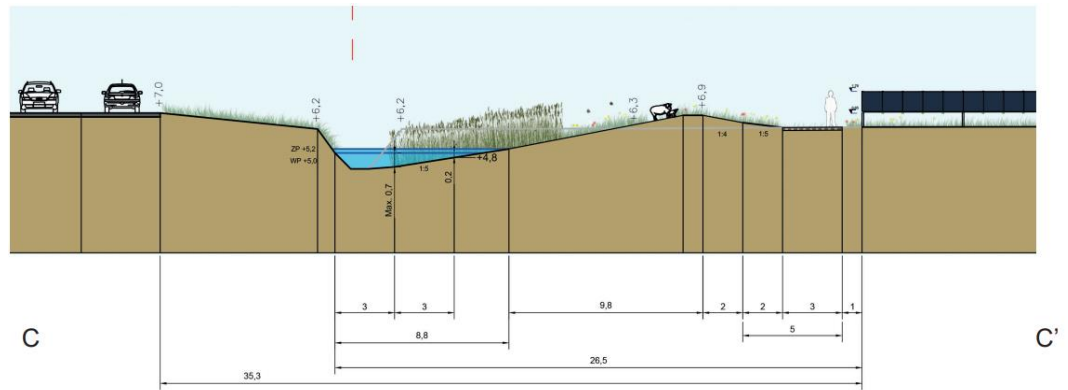

Landschappelijke uitwerking zonnepark

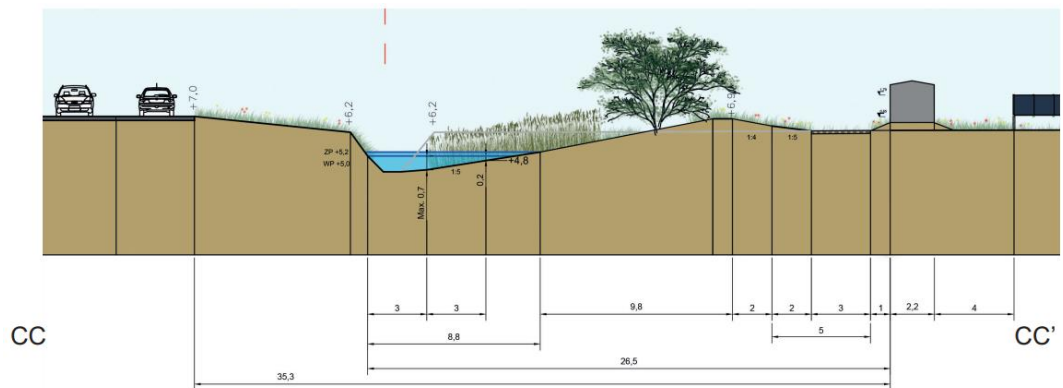
Uitgangspunt van de landschappelijke uitwerking zijn de bestaande landschapskenmerken in de omgeving. De oevers van de watergangen rondom de projectlocatie worden natuurvriendelijk ingericht. De grond onder de panelen wordt ingezaaid met een kruidenrijk grasmengsel en wordt ingezet voor extensieve begrazing met schapen. Aan de zijde van de N381 komt een walletje met daarop plukken struweel. Deze aanplant wordt door de gemeente niet gezien als 'lijnvormige houtopstand'. Het is daarmee niet in strijd met het 'handhaven van de openheid' dat in de omgeving wordt nagestreefd. Achter de meeste watergangen wordt een wal gerealiseerd die het zicht op de onderstellen van de zonnepanelen-opstellingen wegneemt. Deze wallen worden ingezaaid met een zaadmengsel van in de regio voorkomende wilde bloemen.

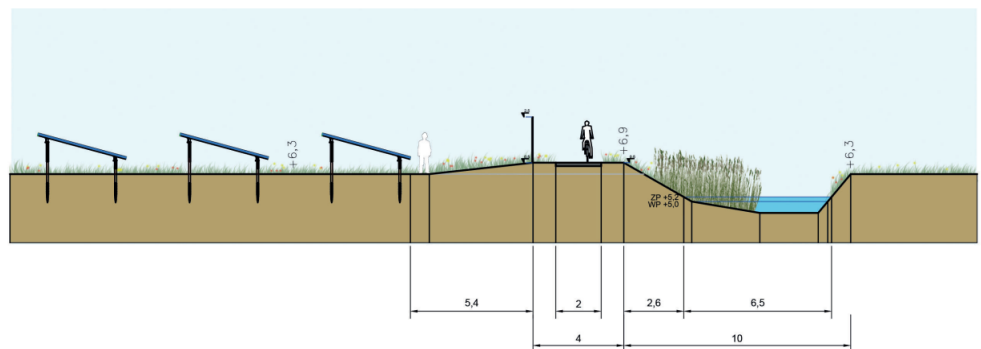
Dwarsprofiel landschappelijk inpassing met rietover (Klein Diep noordwestzijde)

Dwarsprofiel landschappelijk inpassing met rietover en wal (rand langs de N381)

Dwarsprofiel landschappelijk inpassing met rietover, wal en plukje struweel (rand langs de N381)

Dwarsprofiel landschappelijk inpassing met rietover en wal met fietspad (zuidzijde)

Het hiervoor aangegeven dwarsprofielen zijn absolute profielen. Dat wil zeggen dat ze niet afhankelijk zijn van kadastrale grenzen. Uitgangspunt is dat er rondom het zonnepark een watergang is met een minimale maat van 3 m. Rondom het zonnepark zijn zowel brede als smalle watergangen. Dit betekent dat de brede watergangen enigszins breder zullen worden en smalle watergangen veel breder, zodat overal aan de minimummaat wordt voldaan. Vanaf dat punt wordt gestart met de zone van de rietover. De maten daarvan zijn weergegeven in de diverse dwarsprofielen. Zie hiervoor ook de landschappelijke uitwerking in de bijlage.

3. Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De rol van de rijksoverheid in het ruimtelijke beleid voor nationale elektriciteitsvoorziening is gelegen in het zorgen voor voldoende ruimte voor een adequate infrastructuur. Energiezekerheid is een belangrijk economisch goed. De verdere integratie van de Europese energiemarkt maakt dat er een steeds groter beroep op internationale verbindingen wordt gedaan en hoogspannings-verbindingen mogelijk om uitbreiding vragen. Het Rijk wijst daarbij de tracés van hoogspanningsverbindingen (vanaf 220 kV) en locaties voor de opwekking van elektriciteit (vanaf 500 MW) aan en zorgt voor de inpassing hiervan.

Het Rijk zet in op een transitie naar een duurzame, hernieuwbare energievoorziening en het geschikt maken van de elektriciteitsinfrastructuur op de langere termijn voor meer decentrale opwekking van elektriciteit.

In de Structuurvisie wordt aangegeven dat het aandeel van duurzame energiebronnen als wind, zon, biomassa en bodemenergie in de totale energievoorziening omhoog moet. De ambitie is dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie ver gevorderd is.

Het is primair de taak van provincies en gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorziening (zoals zonne-energie en biomassa). Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is - los van het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis - geen nationaal ruimtelijk beleid nodig.

Het project betreft de realisatie van een grootschalig zonnepark. Het project levert daarmee een positieve bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstelling zoals in het rijksbeleid geformuleerd is.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De borging van de uitspraken uit de SVIR heeft in juridische zin plaatsgevonden in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). In het Barro zijn de verschillende nationale belangen vastgelegd die doorwerking moeten krijgen bij lagere overheden. Het gaat om de volgende nationale belangen: rijksvaarwegen, project Mainportontwikkeling Rotterdam, kustfundament, grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, defensie, Ecologische Hoofdstructuur, erfgoederen van universele waarden, hoofdwegen en hoofdspoorwegen, elektriciteitsvoorziening, buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, primaire waterkeringen buiten het kustfundament en het IJsselmeergebied.

Het beoogde project heeft geen betrekking op de voornoemde rijksbelangen. Het project is daarmee in overeenstemming met het rijksbeleid, zoals opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij een nieuwe vereenvoudigde Laddersystematiek geldt. Daarin staat dat als herstructurering of transformatie van bestaand stedelijk gebied onvoldoende ruimte biedt om aan de ruimtevraag van het plan te voldoen, er pas sprake kan zijn van een nieuwe

stedelijke ontwikkeling. Het begrip “stedelijke ontwikkeling” is daarbij als volgt gedefinieerd: “ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.”

Afweging

Een zonnepark betreft geen stedelijke functie in de zin van de ladder voor duurzame verstedelijking, zoals hiervoor genoemd. De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 februari 2015 (201400570/1/R6) bevestigt dat functies die niet onder de begripsbepaling zijn genoemd en ook niet in de handreiking zijn genoemd, niet als stedelijke functies worden aangemerkt. Daarbij merkt de Afdeling op dat de strekking van de regeling gericht is op het tegengaan van leegstand. De realisatie van het zonnepark leidt niet tot leegstand elders. Ook de provincie Fryslân oordeelt in haar notitie Romte foar Sinne dat een opstelling van zonne-energie niet hoeft te worden aangemerkt als stedelijke ontwikkeling. De ladder voor duurzame verstedelijking is derhalve niet van toepassing op voorliggend project.

Energieakkoord voor duurzame groei

In september 2013 sloten meer dan 40 organisaties het Energieakkoord voor duurzame groei. Eén van de doelen is het vergroten van het aandeel van hernieuwbare energieopwekking (nu ruim 4%) naar 14% in 2020. Een verdere stijging van dit aandeel naar 16% is beoogd in 2023. Om dit te bereiken, is een tiental pijlers geformuleerd. Pijler 3 gaat over het stimuleren van decentrale duurzame energie, waaronder zonne-energie. In het Energieakkoord is aangegeven dat voor deze energievorm vooral belemmeringen weggenomen moeten worden. Belemmeringen zijn onder meer een goede ruimtelijke inpassing om belemmeringen bij vrijwaringsgebieden waar mogelijk weg te nemen, het actualiseren en versoepelen van bouwregelgeving met het oog op een grotere inzet van hernieuwbare energie, het actualiseren van vergunningsprocedures gericht op snellere toepassing van innovaties en het verkorten van projectdoorlooptijden.

3.2 Provinciaal beleid

Streekplan Fryslân

Op 13 december 2006 is door Provinciale Staten het 'Streekplan Fryslân 2007: Om de kwaliteit fan de romte' vastgesteld. Het streekplan geeft de visie van Provinciale Staten op het ruimtelijk beleid van de provincie weer. Centraal in het streekplan staat het begrip 'ruimtelijke kwaliteit'. Hiermee bedoelt de provincie dat in ruimtelijke plannen, in ontwerpen en in de uitvoering expliciet gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde worden toegevoegd aan de omgeving. Deze drie waarden waarborgen op de langere termijn een doelmatig gebruik en herkenbaarheid van de ruimte. Het betekent ook een ruimtelijke inrichting die bijdraagt aan een duurzame ontwikkeling. De provincie wil deze doelstellingen koppelen aan een krachtige sociaaleconomische ontwikkeling in een leefbare omgeving.

In het streekplan kiest de provincie met betrekking tot duurzame energie voor een stimulerende rol. Gemeenten worden gevraagd om kansen te benutten voor een duurzame energiehuishouding. De provincie stimuleert gemeenten bij het ontwikkelen van energievisies.

Het streekplan geeft geen richting aan de ruimtelijke invulling daarvan en voorziet niet in specifiek beleid voor zonne-energie(opstellingen). Wel geldt specifiek beleid voor te beschermen gebieden, zoals de Ecologische Hoofdstructuur, natuurgebieden buiten de EHS, waaronder weidevogelgebieden, en reserveringszones voor dijkversterking. Dat beleid kan in de weg staan of beperkingen opleggen aan opstellingen voor zonne-energie.

Romte foar Sinne

Sinds de inwerkingtreding van het Streekplan is duurzaamheid veel hoger op de politieke agenda komen te staan. De provincie heeft besloten tot een (aanvullende) beleidsnotitie over zonne-energie: Romte foar Sinne. De beleidsnota Romte foar Sinne is op 18 februari 2015 vastgesteld. De notitie geeft de ruimtelijke uitwerking van de provinciale ambities ten

aanzien van zonnestroom weer. De provinciale doelstelling voor zonnestroom in 2020 is een opgesteld vermogen van 500 MW. Om deze doelstelling te realiseren heeft de provincie de volgende uitgangspunten en voorwaarden geformuleerd.

Binnen bebouwd gebied van stad of dorp heeft de provincie geen sturende rol, maar stimuleert zij met een aantal instrumenten, waaronder ruimtelijke bouwstenen, een goede ruimtelijke kwaliteit.

Voor het gebied aansluitend aan stads- en dorpsgebied geldt een 'ja, mits-benadering'. De gemeente wordt gevraagd om een onderbouwing van haar ambitie en keuze: motivering van de locatiekeuze, op basis van een analyse van mogelijkheden binnen en buiten bestaand stedelijk gebied. Ook is een ruimtelijk inpassingsplan nodig. Het beleid is erop gericht dat omvang en vermogen van de opstelling zijn gekoppeld aan de energiebehoefte van dorp (of enkele kleinere samenwerkende dorpen), wijk of stad. Participatie van de inwoners in het park wordt sterk bepleit: 'zonnepanelen voor en door het dorp'. Om de gewenste beleidsruimte te bieden is de Verordening Romte op dit punt aangepast.

Verordening Romte

Door Provinciale Staten is d.d. 25 juni 2014 een herziene versie van de 'Verordening Romte Fryslân 2014' vastgesteld die per 1 augustus 2014 in werking is getreden. In de verordening zijn regels gesteld die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. Als daaraan niet wordt voldaan, zal de provincie een zienswijze indienen en eventueel een aanwijzing geven als onvoldoende aan die zienswijze tegemoet wordt gekomen. De verordening vormt daarmee de concrete uitwerking van het provinciaal ruimtelijke beleid.

In de verordening is onderscheid gemaakt tussen de begrippen bestaand stedelijk gebied en landelijk gebied. Voor bestaand stedelijk gebied geldt dat een grotere mate van beleidsvrijheid op het gebied van de ruimtelijke ordening bestaat dan in het landelijk gebied.

Onder bestaand stedelijk gebied wordt verstaan: "Het gebied dat de bestaande of bij bestemmingsplan toegelaten en voorziene woon- of bedrijfsbebouwing waaronder mede begrepen de daarbij behorende openbare voorzieningen en verkeersinfrastructuur van een kern bevat, zoals begrensd op de van de verordening deel uitmakende kaarten Begrenzing bestaand stedelijk gebied". De definitie van landelijk gebied sluit daar op aan: "Het gebied buiten het bestaand stedelijk gebied".

Artikel 9 uit de Verordening Romte gaat over Duurzame energie, artikel 9.4 is specifiek gericht op opstellingen voor zonne-energie. De verordening richt zich alleen op opstellingen voor zonne-energie op de grond (maaiveld). De regeling heeft verder alleen betrekking op gronden buiten 'bestaand stedelijk gebied', zoals in de verordening begrensd. De opstelling van panelen binnen bestaand stedelijk gebied is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Het plangebied van dit bestemmingsplan ligt buiten het bestaand stedelijk gebied. Artikel 9.4.1 uit de Verordening Romte is daarmee van toepassing.

Artikel 9.4.1, lid 1 onder a staat toe dat een ruimtelijk plan in het landelijk gebied voorziet in een opstelling voor zonne-energie, wanneer de locatie aansluit op bestaand stedelijk gebied van een stad of dorp of als deel uitmaakt van een uitbreidingslocatie, of nabij bestaand stedelijk gebied, mits het zonnepark een redelijke aansluiting heeft of krijgt op het stedelijk weefsel van stad of dorp. Voorwaarde is dat de locatie van de opstelling en de omvang in de plantoelichting worden onderbouwd, aan de hand van de volgende punten:

- a. de gemeentelijke ambitie inzake zonne-energie,
- b. de daaraan verbonden analyse van en visie op mogelijkheden binnen en buiten bestaand bebouwd gebied,
- c. de energiebehoefte van een kern, of van enkele samenwerkende kernen en de mogelijkheid van participatie van bewoners, en
- d. aard en schaal van een kern.

De gevraagde motivering wordt in deze ruimtelijke onderbouwing gegeven. Voor de beoordeling ten aanzien van het gemeentelijk beleid wordt verwezen naar de volgende paragraaf. In hoofdstuk 2 is aandacht besteed aan de aansluiting van het zonnepark op de aard en schaal van de kern Oosterwolde en de inpassing in het landschap. In hoofdstuk 5 van deze ruimtelijke onderbouwing komt de participatie aan bod. Op grond van de gemaakte afwegingen past de realisatie van het zonnepark binnen het provinciaal beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan Buitengebied 2016

Het plangebied ligt binnen de begrenzing van het bestemmingsplan Buitengebied. In paragraaf 1.4 van deze ruimtelijke onderbouwing is nader op dit bestemmingsplan ingegaan. Hier wordt kortheidshalve naar verwezen.

Milieubeleidsplan 2010-2016

In haar Milieubeleidsplan heeft de gemeente Ooststellingwerf zich destijds ten doel gesteld om in 2030 een duurzaam Ooststellingwerf gerealiseerd te hebben. De gemeente zet daarbij specifiek in op het terugdringen van energieverbruik en het ontwikkelen van duurzame vormen van energie, waaronder zonne-energie. Wat dat betreft zitten gemeente en provincie op dezelfde lijn. Immers, de provincie heeft als doelstelling om in 2020 500 megawatt aan duurzame energie te hebben opgewekt. De gemeente Ooststellingwerf is bereid daaraan een flinke bijdrage te leveren. Hiermee doet Ooststellingwerf eveneens volop mee in de ambitie die het Rijk heeft gesteld; de rijksoverheid wil het percentage duurzame energie immers laten groeien: van ongeveer 5% nu, tot 14% in 2020 en 16% in 2023. In 2050 moet de energievoorziening helemaal duurzaam zijn. Dit vraagt van Rijk, provincie en gemeenten een grote inspanning en een uitnodigende benadering van nieuwe initiatieven. De gemeente Ooststellingwerf wil voor haar duurzaamheids-doelstellingen sterk inzetten op zonne-energie. Het provinciale beleid staat windenergie namelijk niet toe (anders dan op grootschalig windparken). Om een voldoende grote opbrengst uit zonne-energie te kunnen bewerkstelligen, en daarmee een flinke besparing op de CO₂-uitstoot, wil de gemeente daarom ruimte bieden aan de realisatie van zonnevelden.

Versnellingsagenda Duurzaam Ooststellingwerf 2030

De Versnellingsagenda Duurzaam Ooststellingwerf 2030 (vastgesteld op 26 september 2017) is een doorstart van het Milieubeleidsplan 2010-2016. Op basis van ervaring en resultaten stelt de gemeente zichzelf aangescherpte doelen en ambities. De gemeente focust op de thema's 'Duurzame Energie', 'Afval als grondstof', 'Biobased economy' en 'Biodiversiteit'. Waar eerder de nadruk lag op bewustwording, ligt de nadruk van dit document op versnelling. Ten aanzien van Energie is de doelstelling, overeenkomstig het milieubeleidsplan, een duurzame, energie neutrale gemeente in 2030.

Om deze ambitie te realiseren zet de gemeente in op grootschalige opwek van zonne-energie, verduurzaming van de bebouwde omgeving en onderzoeken we de mogelijkheden van kleinschalige windenergie en mogelijke andere nieuwe energiebronnen. De gemeente verbindt en onderzoekt de mogelijkheden voor lokale energienetwerken (Smart Grids). Opslag van energie is daarin ook een onderwerp van groot belang. Nieuwe duurzame vormen van mobiliteit dragen bij aan de verduurzaming en houden de gemeente ook in de toekomst voor iedereen bereikbaar. De gemeente volgt de ontwikkelingen op dit gebied en stimuleert waar mogelijk. Onderhavig project draagt via de opwekking van zonne-energie bij aan de doelstelling van de gemeente.

Beleid zonnepaneelvelden

De gemeente heeft in navolging van het milieubeleidsplan ook eigen beleid opgesteld voor zonnepaneelvelden: Beleid zonnepaneelvelden gemeente Ooststellingwerf (vastgesteld door de raad op 26 september 2017). In grote lijnen volgt de gemeente hierin het provinciaal beleid, maar de gemeente heeft een belangrijk punt toegevoegd, namelijk de voorwaarde van tijdelijkheid. Daardoor zal bij ontwikkeling van zonnevelden een termijn

aangegeven moeten worden aangegeven voor hoe lang de ontwikkelaar gebruik zal maken van de vergunning en waarom deze termijn nodig is. De omgevingsvergunning voor onderhavig project zal voor een periode van 30 jaar worden gebruikt. Deze termijn hangt samen met de technische levensduur van de te plaatsen zonnepanelen.

Welstandsnota 2009

In de welstandsnota 2009 zijn de welstandseisen van de gemeente vastgelegd. De eisen gaan over de karakteristiek van de bestaande bebouwing, de openbare ruimte, het landschap, de stedenbouwkundige context, massa, structuur, maar en schaal, detaillering, materiaalkeuze en kleurstelling, en samenhang in het bouwwerk. De welstandseisen zijn onderverdeeld in gebiedsgerichte en objectgerichte welstandscriteria. Op de projectlocatie zijn de gebiedsgerichte welstandscriteria voor het buitengebied van toepassing. Het valt in het deelgebied Buitengebied verspreide bebouwing. Voor zonneparken zijn geen objectgerichte criteria in de welstandsnota opgenomen.

De welstandscommissie beslist of een bouwplan voldoet aan de welstandseisen en adviseert het college van B&W hierover. Voor het planvoornemen voor de realisatie van het zonnepark heeft de welstandscommissie Hûs en Hiem op 22 oktober 2018 een 'Voldoet mits'-advies afgegeven. Dit betekent dat het uiteindelijke bouwplan nog wat moet worden aangepast en onder die voorwaarde akkoord is.

De kritiek betreft het plan in relatie tot de omgeving en is gericht op de plaatsing en de hoofdvorm. Het zonnepark was te dicht op de N381 geprojecteerd. Dit zou een adequate landschappelijke inpassing in de weg staan en ervoor zorgen dat het panelenveld zich te nadrukkelijk manifesteert in relatie tot de N381. Ook is geoordeeld dat de voorgestelde opstellingshoogte van 2,3 m te fors was, waardoor het achterliggende landschap niet meer ervaren wordt en des te meer de zonneweide zelf. Het planvoornemen is op beide aspecten aangepast, zoals ook uit hoofdstuk 2 is gebleken. Waarmee aan de welstandseisen tegemoet gekomen is. Op 5 december 2018 heeft Hûs en Hiem ook aangegeven dat het plan voldoet aan redelijke eisen van welstand, zie de brief in de bijlage.

4. Omgevingsaspecten

Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening wordt het project in dit hoofdstuk getoetst aan de hand van de verschillende omgevingsaspecten. Het gaat om diverse milieuaspecten waarvoor op grond van wet- en regelgeving eisen worden gesteld aan ruimtelijke ontwikkelingen.

4.1 Milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk. Hiertoe wordt de richtafstandenlijst voor milieubelastende activiteiten gehanteerd, zoals opgenomen in de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Per bedrijfstype zijn voor elk van de aspecten geur, stof, geluid en gevaar minimale afstanden aangegeven. De grootste afstand is bepalend. De genoemde maten zijn richtinggevend. Met een goede motivering kan en mag hiervan worden afgeweken.

Een zonnepark vormt geen milieuhinderlijke bedrijfsactiviteit in termen van milieuzonering. Eventuele geluidhinder zou door transformatoren kunnen ontstaan. Het betreft transformatoren die vergelijkbaar zijn aan die in woonwijken. Voor transformatorstations (een buitengewoon conservatieve benadering van de te plaatsen transformatoren) geldt een te hanteren richtafstand van 30 m. De afstand van transformatorstations zal ten minste 30 m ten opzichte van de dichtstbijzijnde woning bedragen. Geconcludeerd wordt dat het aspect bedrijven en milieuzonering de ontwikkeling niet in de weg staat.

4.2 Reflectie

Zonnepanelen worden vaak in verband gebracht met reflectie van licht. Moderne zonnepanelen hebben echter niet veel reflecties om de eenvoudige reden dat licht dat gereflecteerd wordt niet effectief is voor het opwekken van elektriciteit. Het percentage reflecties betreft 3 à 5% bij een normale lichtinval¹. De reflecties (voor zover nog aanwezig) hangen daarbij af van de locatie (stand en hoogte spiegelend vlak) en de stand van de zon (de tijd en de tijd van het jaar). De hoek van de invallende lichtstraal bepaalt de hoek van de uitvallende lichtstraal. Hoe steiler de helling van de panelen, hoe groter de kans op hinder. Wanneer de panelen vrij vlak (35 graden of minder) worden opgesteld, gaat de reflectie veelal omhoog. Dan is er voor de omgeving nauwelijks hinder door reflectie. Logischerwijs is achter de zonnepanelen (noordzijde) ook geen sprake van een spiegelend effect. De zonnepanelen op deze locatie worden gerealiseerd in een hellingshoek van 15 graden. Hinder door reflectie is bij de gekozen opstelling daarom niet te verwachten.

4.3 Geluid

Een zonnepark vormt een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Het zonnepark is een type A-inrichting. De inrichting valt daarmee onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit maar er is geen melding of omgevingsvergunning voor het onderdeel milieu nodig. Op voorhand kan worden geconstateerd dat deze inrichting geen relevante geluidbelasting veroorzaakt. Specifiek geluidsonderzoek is dan ook niet aan de orde.

Een zonnepark is geen geluidgevoelig object, waardoor onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder achterwege blijft. Het plan is wat betreft geluidshinder uitvoerbaar.

4.4 Water

Op 19 april 2018 is het plan via www.dedigitalewatertoets.nl ingediend bij het Wetterskip Fryslân. Hieruit blijkt dat de normale watertoetsprocedure van toepassing is. Ook in de normale procedure verwijst het Wetterskip Fryslân, vanaf 2018, naar de uitgangsnote. De

¹ http://www.recgroup.com/sites/default/files/documents/reflectivity_and_iam.pdf

uitgangspuntennotitie is als separate bijlage bijgevoegd. Aan de hand van de uitgangspuntennotitie kan een waterparagraaf worden opgesteld waaruit duidelijk blijkt welke wateraspecten van toepassing zijn en hoe hiermee rekening wordt gehouden. Tevens is naar aanleiding van de watertoets contact geweest met het Wetterskip.

Door het projectgebied loopt een hoofdwatgang (blauwe lijn) en langs het projectgebied (westzijde) ligt een rioolwaterpersleiding (bruine lijn). In de Leidraad Watertoets staat welke beperkingen er gelden t.a.v. deze objecten. Hieronder een uitsnede van de kaart waarop beide objecten schematisch staan aangegeven.

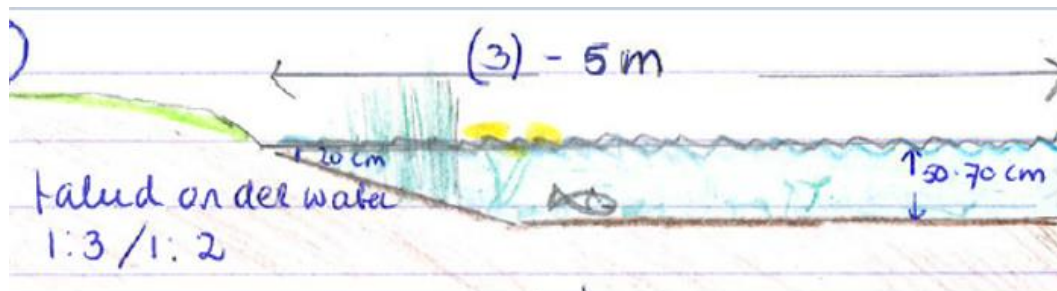
Ligging hoofdwatgang en rioolwaterpersleiding

Op 23 oktober 2018 heeft overleg met het Wetterskip gevoerd over de landschappelijke inpassing van het zonnepark. Naar aanleiding van dit overleg worden de volgende adviezen gegeven:

Kleindiep

Het Kleindiep is een hoofdwatgang van Wetterskip Fryslân. Voor het beheer en onderhoud aan de hoofdwatgang is het belangrijk dat aan weerszijden van de watgang een obstakelvrije strook van 5 meter aanwezig is, gerekend vanaf de insteek van de watgang. In deze zone kunnen bijvoorbeeld geen zonnepanelen of hekwerken worden geplaatst. Op basis van de toegestuurde tekeningen ga ik er vanuit dat dit ook niet het geval zal zijn. Voor het uitvoeren van werkzaamheden aan de hoofdwatgang (zoals het verbreden) is een watervergunning nodig.

De noordzijde is inderdaad de gewenste zijde voor een natuurlijke oever omdat hier de meeste zon op schijnt. Het flauw oplopen van het talud is een aandachtspunt. Voor de ecologie is het gewenst om het talud zo flauw mogelijk aan te leggen. Vanuit beheer en onderhoud is dit echter onwenselijk omdat de oever (te) snel dichtgroeit. Wij hanteren daarom voor een KRW-oever een strook van 3 tot 5 meter met 70 cm waterdiepte, waarna het talud met 1:3-1:2 kan worden opgetrokken tot aan het maaiveld.

Schematische weergave talud

Hydrologie

Dempen van de sloten zal leiden tot hogere grondwaterstanden waardoor er meer grondwater infiltreert. Dit deel van het Kleindiep hoort tot de bovenloop van het systeem, toename van infiltratie past bij de natuurlijke hydrologie. Een ander hydrologisch effect van het zonnepark zal zijn dat de verdamping veel lager wordt. Hierdoor is het neerslagoverschot van 300 mm per jaar dan misschien wel 500 mm per jaar. Ook dit leidt tot hogere grondwaterstanden.

Door de snelle afvoer van de zonnepanelen naar de onbegroeide bodem zal mogelijk plasvorming optreden, door de lemige grond kan dit langdurig zijn.

Dempingen en compensatie

Het dempen van oppervlaktewater moet u voor 100% compenseren binnen hetzelfde peilgebied. Dit bijvoorbeeld door de verbredingen van de sloten rondom het zonepark die u voornemens bent om uit te voeren. Voor het dempen van de watergangen heeft u een watervergunning nodig.

Afgesproken is dat de taluds nader worden uitgewerkt in overleg met het Wetterskip. De overige waterhuishoudkundige aspecten worden niet in grote mate door de realisatie van het zonnepark gewijzigd. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd. Compensatie van verharding is hierdoor voor de zonnepanelen niet aan de orde. Ten aanzien van de rioolpersleiding wordt voldoende afstand aangehouden. De panelen en de constructie worden uitgevoerd van niet-uitloogbare materialen.

In redelijkheid mag verwacht worden dat de benodigde watervergunning verleend wordt. De uitvoerbaarheid van het project zal hierdoor niet worden belemmerd. Het plan is wat betreft het aspect water uitvoerbaar.

4.5 Bodem

Het zonnepark wordt gevormd door bouwwerken, waar geen personen verblijven. Daarnaast zijn er geen grootschalige bodemingrepen aan de orde, waardoor grond moet worden afgevoerd of iets dergelijks. Gelet op het huidige gebruik als grasland, worden in het projectgebied geen ernstige verontreinigingen verwacht. Als er tijdens de werkzaamheden zintuigelijk verontreinigde grond (met puin en dergelijke) vrijkomt ter plaatse van de gedempte sloten of dammen, dan dient er een bodemonderzoek uitgevoerd te worden. Aanvullende bodeminformatie is toegevoegd als bijlage. De kwaliteit van de bodem staat daardoor de uitvoerbaarheid van de omgevingsvergunning niet in de weg.

4.6 Archeologie

In het projectgebied is op basis van de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 4' een verkennend archeologisch onderzoek nodig. Dit onderzoek is uitgevoerd door De Steekproef. Het onderzoeksrapport is bijgevoegd.

Op basis van de afwezigheid van cultuurlagen en van archeologische indicatoren en op basis van het ontbreken van intacte podzolbodems wordt de kans op de aanwezigheid van archeologische waarden in het plangebied Oosterwolde, Zonnepark Venekoten Fase

Twee laag geacht. Alleen in het noordelijke deel van het plangebied is in vijf boringen (boring 107 en boring 232 t/m 236) een veenlaag aangetroffen. Deze veenlaag is ingeschakeld (ingebod) in de beekdalafzettingen. Dit betekent dat een eventueel aanwezig loopvlak uit de steentijd direct onder het veendek niet meer aanwezig is, maar verspoeld is en is verdwenen. Geen van de boringen heeft aanwijzingen opgeleverd voor archeologische vindplaatsen.

Aangezien het onderzoek geen aanwijzingen heeft opgeleverd voor archeologische waarden, wordt door de Steekproef geadviseerd om geen nader archeologisch onderzoek te ondernemen en het terrein vrij te geven voor de voorgenomen inrichting tot zonnepark. De gemeente Ooststellingwerf heeft op 10 september 2018 laten weten het selectieadvies zoals opgenomen in het archeologisch onderzoeksrapport op te volgen.

Op grond van het onderzoek kan derhalve worden geconcludeerd dat het project uitvoerbaar is voor wat betreft het aspect archeologie. Wel blijft de archeologische meldingsplicht onveranderd van kracht. Dit betekent dat indien bij het graafwerk ten behoeve van het zonnepark onverhoopt toch archeologische grondsporen worden aangetroffen en/of vondsten worden gedaan, daarvan direct melding dient te worden gemaakt bij het bevoegd gezag.

4.7 Cultuurhistorie

De locatie (compositie) van de panelen sluit aan bij de verkaveling van het gebied. De landschappelijke inpassing zal aansluiten bij de gebiedskenmerken. Op de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Fryslân (CHK2) staat binnen het projectgebied een landschapspad ingetekend. Dit pad is in het huidige landschap niet meer aanwezig, daar de gronden voor agrarische doeleinden worden gebruikt. Voor het overige zijn er binnen het projectgebied geen cultuurhistorische waarden aanwezig. De aanleg van het zonnepark leidt vanwege de aansluiting op de bestaande verkavelingsstructuur niet tot verstoring van cultuurhistorische waarden.

4.8 Ecologie

Om de uitvoerbaarheid van het project te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. De rapportage van dit onderzoek is als separate bijlage bijgevoegd.

Het projectgebied is ten behoeve van de veldinventarisatie op 10 oktober 2017 en op 31 mei 2018 (naar aanleiding van wijzigingen in de begrenzing van het project-gebied) bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. Op basis van de veldbezoeken blijkt dat het projectgebied een beperkte natuurwaarde kent.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een aanvullend onderzoek in het kader van de Wnb nodig is voor de soorten waterspitsmuis en grote modderkruiper. Dit onderzoek is uitgevoerd en wordt verderop in de paragraaf beschreven.

Wanneer het broedseizoen van vogels in acht wordt genomen is voor deze soortgroep geen ontheffing van de Wnb nodig.

Aanvullend onderzoek in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Een vergunning op grond van de Wnb voor gebieden is op voorhand niet nodig voor de beoogde activiteiten. De ontwikkeling is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân. Op voorhand kan niet in redelijkheid worden gesteld dat natuurwet en -regelgeving de uitvoerbaarheid van het ruimtelijke plan niet in de weg staat.

Aanvullend onderzoek waterspitsmuis en grote modderkruiper

In september 2018 is nader onderzoek gedaan naar de waterspitsmuis en grote modderkruiper. Op basis daarvan is beoordeeld of sprake is van overtreding van verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming (Wnb) als gevolg van de beoogde

ontwikkelingen. De resultaten van dit aanvullend onderzoek zijn als separate bijlage bijgevoegd.

Naar aanleiding van het waterspitsmuizenonderzoek kan gesteld worden dat het plangebied geen leefgebied vormt voor waterspitsmuis en deze soort daar niet voorkomt. Uit de analyse van de watermonsters die is uitgevoerd om de aanwezigheid van de grote modderkruiper vast te stellen, is gebleken dat watergangen in het plangebied geen leefgebied vormen van de grote modderkruiper. Door de beoogde werkzaamheden gaan geen verblijfplaatsen en (onmisbaar) leefgebied van waterspitsmuis en grote modderkruiper verloren. Het aanvragen van een ontheffing van de Wet natuurbescherming is in deze situatie niet noodzakelijk. Wel dient bij de uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

De aanleg van het zonnepark is derhalve toegestaan binnen de kaders van de Wnb. Het aspect ecologie vormt geen belemmering voor de uitvoering van het project.

Ecologische meerwaarde

De aanleg van het zonnepark kan daarnaast juist extra kansen bieden voor de natuur. Voor het project is daarom ook gekeken hoe aanwezig landschapselementen kunnen worden versterkt en of natuurelementen kunnen worden aangelegd. Dit is opgenomen en uitgewerkt in het Advies voor Ecologische meerwaarde Oosterwolde zonnepark, zoals opgesteld door BügelHajema Adviseurs. Het advies is separaat bijgevoegd.

Naast het inzaaien van de grond tussen de panelen met een zadenmengsel van inheemse bloemen van kruidenrijk grasland, worden de volgende specifieke kansen voor het zonnepark Oosterwolde benut:

- Versterking houtsingel aan de noordrand: De houtsingel ligt nu langs een deel van de noordrand, maar wordt langs de gehele rand uitgebreid. Daarmee kan deze een verbinding vormen voor soorten die van beschutting en opgaande beplanting houden.
- Markante struik in open landschap: Groepjes of alleenstaande struiken kunnen extra variatie in natuur opleveren. Deze worden aangeplant aan de westzijde van het zonnepark, langs de N381.
- Versterking waterpartij: In de noordwesthoek van het plangebied wordt de watergang aanzienlijk verbreed om de aanwezige waterpartij te versterken. Dit sluit ecologisch goed aan op waterelementen die rond de nieuwe gebouwen vlak ten noorden van het plangebied liggen en tevens op de houtsingel aan de noordrand.
- Creëren flauwe taluds: Bij diverse in het plangebied aanwezige sloten en waterlopen worden natuurvriendelijke oevers gecreëerd in de vorm van flauwe taluds, die geschikt zijn voor amfibieën, moerasplanten en libellen.
- Nestkasten en zitpalen voor muizeneters: het opengebied wordt aantrekkelijker gemaakt voor roofvogels en uilen, door het plaatsen van nestkasten en zitpalen. Aan de noordoostzijde van het plangebied worden nestkasten geplaatst in de opgaande beplanting. Aan de zijde van de N381 worden zitpalen geplaatst.
- Extra kruidenstroken: Langs de N381 wordt een extra kruidenstrook aangelegd ter bevordering van het gebruik van de ruimte tussen de zonnepanelen door dieren.

Door deze kansen tot uitvoering te brengen kan de waarde van het plangebied voor biodiversiteit toenemen. Het zonnepark levert op deze manier ecologische meerwaarde.

4.9 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Een zonnepark is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (er zijn geen personen aanwezig). Uit het oogpunt van externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen aan de orde.

4.10 Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

Het project gaat in de gebruiksfase niet gepaard met verbranding van (fossiele) brandstoffen. Ook is er geen sprake van een significante verkeersaantrekkende werking. Er vinden enkel verkeersbewegingen plaats in de aanlegfase. In de gebruiksfase vindt incidenteel verkeer plaats die samenhangt met het beheer en onderhoud van de zonneparken. Luchtverontreiniging is daardoor niet aan de orde. Het aspect luchtkwaliteit staat de realisatie van het zonnepark dan ook niet in de weg.

4.11 Planologisch relevante leidingen

In het projectgebied zijn geen planologisch relevante leidingen aanwezig. Door middel van het KLIC-systeem wordt rekening gehouden met de overige leidingen.

4.12 Milieueffectrapportage

In bijlage C en D van het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan plan-m.e.r.-plichtig, project-m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast moet het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, na gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling.

Realisatie van projecten met zonne-energie worden niet in het Besluit milieueffectrapportage genoemd. Zonneparken staan als zodanig niet op de D-, of C-lijst. Wel zijn er twee activiteiten op de D-lijst waar het zonneparkproject onder lijkt te kunnen vallen:

- D9: Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan;
- D22.1: De oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water.

De gronden hebben nu een agrarische functie. De inrichting van het gebied is erop gericht dat de agrarische functie aanwezig blijft, ook nadat het zonnepark zou worden opgeheven. Er is geen sprake van een landinrichting als bedoeld in de Wet inrichting landelijk gebied ^[1]. Een zonnepark kan niet onder categorie D9 worden geschaard, behalve in het geval dat een zonnepark onderdeel uitmaakt van een landinrichtingsproject.

Ook categorie D22.1 is niet van toepassing, aangezien er productie van elektriciteit, stoom en warm water nodig is, om hieronder te vallen. In dit geval is dus voor zonneparken geen vormvrije m.e.r. beoordeling nodig.

Gelet op de kenmerken van het project (zonnepark) en de aard van de milieueffecten (zeer beperkt), wordt geconcludeerd dat er ook anderszins geen aanleiding is voor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling.

^[1] http://wetten.overheid.nl/BWBR0020748/2014-01-01#Hoofdstuk1_Artikel1

5. Participatie en uitvoerbaarheid

5.1 Participatie

De initiatiefnemer vindt participatie van de omwonenden in het project belangrijk uit het oogpunt van draagvlak en betrokkenheid van de omgeving. Hierin zijn twee mogelijkheden. De eerste mogelijkheid is die van een gebiedsfonds. De tweede mogelijkheid is een obligatielening. Beide zijn toegelicht in het document 'Maatschappelijke inpassing Zonnepark Oosterwolde', dat separaat is bijgevoegd. In de inloopbijeenkomst van 25 oktober 2018 is door de aanwezigen een lichte voorkeur uitgesproken voor het gebiedsfonds. De uiteindelijke keuze laat GroenLeven aan het bevoegde gezag. De gemeente kan deze keuze vastleggen in een overeenkomst².

In hetzelfde document wordt ook een omschrijving gegeven van de manier waarop omwonenden en belanghebbenden bij het proces zijn betrokken. En wordt ingegaan op de werkgelegenheid en social return waar het zonnepark toe leidt.

5.2 Procedure

Artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en artikel 6.18 Besluit omgevingsrecht (Bor) verplicht om bij de voorbereiding van een omgevingsvergunning overleg te voeren met het Rijk, de provincie en het waterschap. Dit overleg is vormvrij en de betreffende instanties kunnen ook aangeven wanneer overleg niet nodig is.

Op 21 september 2018 heeft de provincie gereageerd op het voornemen voor de aanleg van het zonnepark Oosterwolde. In de reactie zijn opmerkingen gemaakt ten aanzien van de aspecten Landschap, Draagvlak en participatie en Ecologie. De volledige reactie van de provincie is als separate bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd. De verschillende bezwaar- en aandachtspunten zijn in het projectontwerp verwerkt, dan wel nader onderbouwd in de ruimtelijke onderbouwing. Aanvullend ecologisch onderzoek heeft plaatsgevonden, waaruit blijkt dat geen ontheffing of 'verklaring van geen bedenkingen' van Gedeputeerde Staten voor het project hoeft te worden afgegeven.

Op 23 oktober 2018 heeft overleg met het Wetterskip plaatsgevonden. Op 14 november 2018 heeft het Wetterskip schriftelijk gereageerd. Deze reactie is verwerkt in paragraaf 4.4 van deze ruimtelijke onderbouwing.

Burgers en maatschappelijke instanties worden tijdens de termijn van terinzagelegging van de ontwerp-omgevingsvergunning met bijlagen en ontwerp-verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken.

5.3 Economische uitvoerbaarheid

Er zijn geen gemeentelijke kosten (met uitzondering van de kosten voor het in procedure brengen van de omgevingsvergunning) aan het plan verbonden. De kosten die de gemeente maakt voor de procedure kunnen worden gedekt uit de leges. Met de gemeente wordt een planschadeovereenkomst afgesloten.

Gelet op de aard (geen gebouw) en omvang van het planvoornemen kan een exploitatieplan achterwege blijven. De kosten voor de uitvoering van het planvoornemen en daarmee samenhangende kosten komen voor rekening van de initiatiefnemer, als ook eventuele planschade.

5.4 Crisis- en herstelwet

Sinds 25 april 2013 heeft de Crisis- en herstelwet (Chw) een permanent karakter gekregen. Voor deze omgevingsvergunning is deze wet relevant. In Bijlage I Chw is een aantal categorieën ruimtelijke en infrastructurele projecten opgenomen. Eén daarvan is

² Dit kan bijvoorbeeld een anterieure overeenkomst zijn (Afdeling 6.2 Grondexploitatie van de Wro)

"Duurzame energie". Als een project onder één van de (sub)categorieën (en de bijbehorende voorwaarden) valt, dan is voor alle besluiten en dus ook besluiten op grond van de Wabo de stroomlijning van procedures voor projecten van afdeling 2, hoofdstuk 1 Chw van toepassing (zoals bijvoorbeeld toepassing van het relativiteitsbeginsel bij beoordelen beroepsgronden).

6. Conclusies

In voorliggende ruimtelijke onderbouwing is de voorgenomen bouw en het gebruik van het zonnepark voor de duur van 30 jaar getoetst aan het ruimtelijk beleid en wet- en regelgeving ten aanzien van relevante sectorale aspecten. Uit de toetsing blijkt het volgende:

- De beoogde ontwikkeling is niet in strijd met het rijks-, provinciaal en gemeentelijk ruimtelijk beleid;
- De beoogde ontwikkeling past binnen de bestaande ruimtelijke en functionele structuur;
- De diverse omgevingsaspecten staan de uitvoering van het project niet in de weg;
- Er is sprake van een economisch uitvoerbaar project;
- Het project levert een bijdrage aan de provinciale en gemeentelijke ambities met betrekking tot het opwekken van duurzame energie.